

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΕΣ ΚΑΙ ΠΑΝΔΗΜΙΑ COVID-19 Η ΕΜΠΕΙΡΙΑ ΤΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΩΝ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΩΝ

*Σταυρούλα Κουρή¹, Αλέξανδρος Ηλιάκης¹, Παναγιώτα Δεδετζή² Χαρά Μπρίντεζη³,
Κάτια Κρασιώτου⁴, Ελένη Α. Θανοπούλου⁵, Ανθή Κατσιρικού⁶, Σταμάτης
Καλλίγερος⁷, Νεκταρία Δεσποτοπούλου⁸*

1. Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο
2. Ίδρυμα Αικατερίνης Λασκαρίδη
3. Ίδρυμα Ευγενίδου
4. Ναυτικό Μουσείο Ελλάδος
5. Πανεπιστήμιο Αιγαίου
6. Πανεπιστήμιο Πειραιώς
7. Σχολή Ναυτικών Δοκίμων
8. Υπηρεσία Ιστορίας Ναυτικού (Πολεμικό Ναυτικό)

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

- Πανδημία COVID-19: διαχείριση κρίσεων στην διαδικτυακή εποχή
- Οι βιβλιοθήκες του ΔΙ.ΝΑΥ.ΒΙ στην περίοδο της πανδημίας
- Διαχείριση κρίσεων & βιβλιοθήκη: Ερωτηματολόγιο ΔΙ.ΝΑΥ.ΒΙ
- Συμπεράσματα: δυνητικές συνέργειες στη διαχείριση κρίσεων

ΠΑΝΔΗΜΙΑ COVID-19: ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΡΙΣΕΩΝ ΣΤΗΝ ΔΙΑΔΙΚΤΥΑΚΗ ΕΠΟΧΗ

- Πανδημία COVID-19 ως έναυσμα για τη δημιουργία σχεδίων διαχείρισης κρίσης
- Χρησιμότητα της ανάπτυξης σχεδίων διαχείρισης κινδύνων
- Ο ρόλος των ακαδημαϊκών και τοπικών βιβλιοθηκών στη διάρκεια της πανδημίας

ΟΙ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΕΣ ΤΟΥ ΔΙ.ΝΑΥ.ΒΙ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ ΤΗΣ ΠΑΝΔΗΜΙΑΣ

- Δίκτυο Ναυτιλιακών Βιβλιοθηκών
  - ➔ Ιστορική Αναδρομή
  - ➔ Ρόλος του Δικτύου
  - ➔ Πολιτική Συνεργασίας

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΡΙΣΕΩΝ & ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ: ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ ΔΙ.ΝΑΥ.ΒΙ

- Σχέδιο δράσης: τι περιλαμβάνει πριν, μετά, κατά τη διάρκεια της κρίσης
- Σχέδιο δράσης - πολιτική δικτύου ΔΙ.ΝΑΥ.ΒΙ
- Το ερωτηματολόγιο ως εργαλείο συλλογής δεδομένων για την ανάπτυξη κοινής στρατηγικής

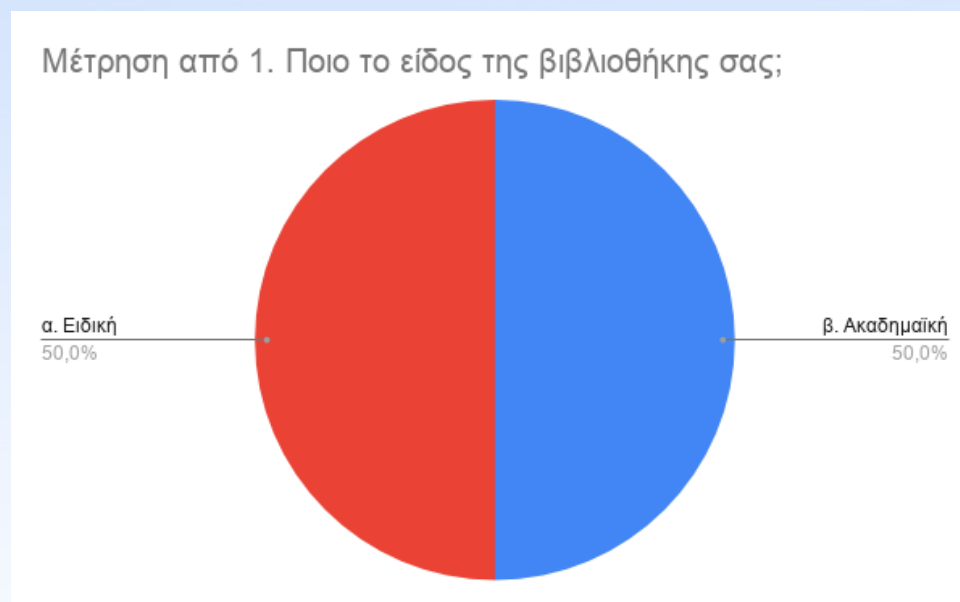
ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ

- Συμμετοχή 8 μελών του ΔΙ.ΝΑΥ.ΒΙ.
- Ηλεκτρονικό Ερωτηματολόγιο (Google Forms)
- 41 Ερωτήσεις
- 4 Ενότητες (γενικά στοιχεία, εγκλεισμός, επαναλειτουργία, μελλοντικά σχέδια)

1η ΕΝΟΤΗΤΑ

ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ – ΕΙΔΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΩΝ

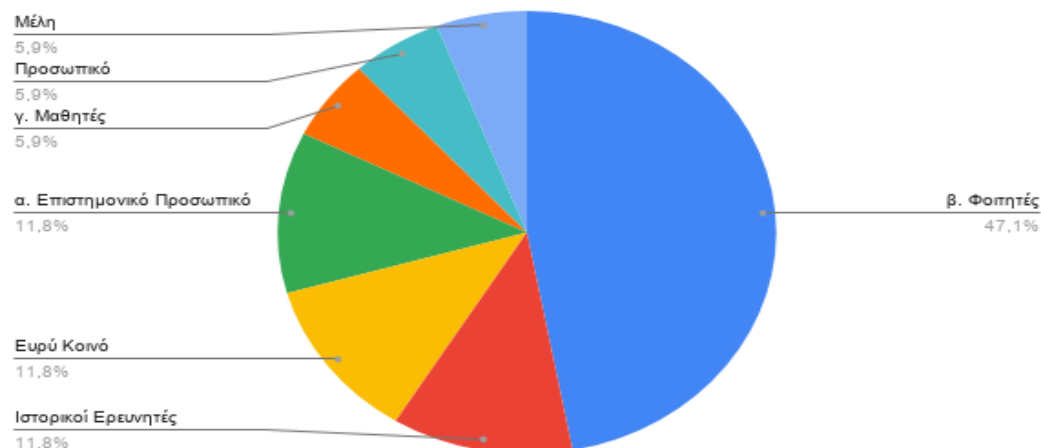

- Ακαδημαϊκές Βιβλιοθήκες 50%
- Ειδικές Βιβλιοθήκες 50 %

1η ΕΝΟΤΗΤΑ

ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ – ΕΞΥΠΗΡΕΤΟΥΜΕΝΟ ΚΟΙΝΟ

Μέτρηση από 2. Το εξυπηρετούμενο κοινό σας αποτελείται κυρίως από:

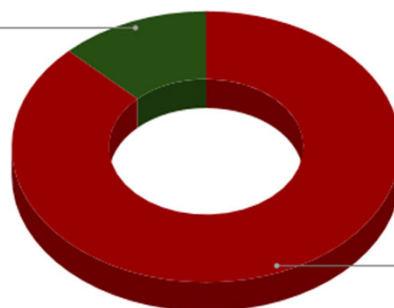
- Φοιτητές 47,1%
- Ευρύ κοινό 11,8%
- Επιστημονικό προσωπικό 11,8%
- Ιστορικοί 11,8%
- Μαθητές 5,9%
- Μέλη 5,9%
- Προσωπικό 5,9%

2η ΕΝΟΤΗΤΑ – ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΕΓΚΛΕΙΣΜΟΥ ΑΝΑΣΤΟΛΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ

Η βιβλιοθήκη είχε αναστείλει τη λειτουργία της κατά τη διάρκεια του εγκλεισμού λόγω της πανδημίας COVID-19;

ΟΧΙ
12,5%

ΝΑΙ
87,5%

■ Αναστολή Λειτουργίας 87,5%

■ Λειτουργία 12,5%

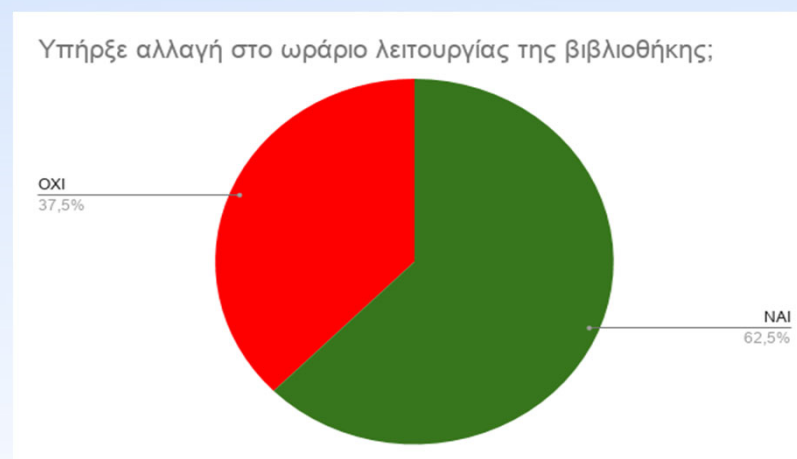
2η ΕΝΟΤΗΤΑ – ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΕΓΚΛΕΙΣΜΟΥ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ

Κατά τη διάρκεια της καραντίνας η εσωτερική λειτουργία της βιβλιοθήκης διεξαγόταν:

- Μεικτό Σύστημα
- Συγκεκριμένο Ωράριο
- Εξ Αποστάσεως
- Κλειστή Βιβλιοθήκη

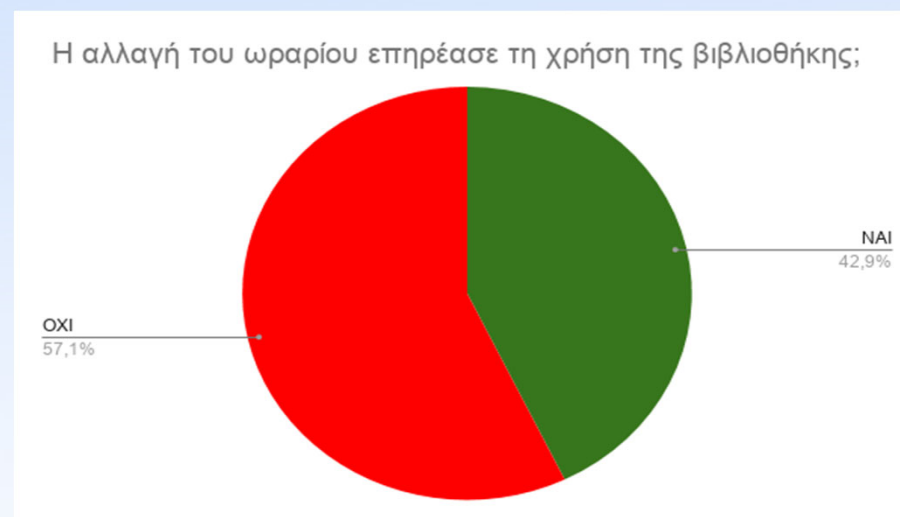
3η ΕΝΟΤΗΤΑ – ΕΠΑΝΑΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΩΝ ΩΡΑΡΙΟ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ

■ Τροποποίηση 62,5%

■ Καμία Αλλαγή 37,5%

3η ΕΝΟΤΗΤΑ – ΕΠΑΝΑΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΩΝ ΩΡΑΡΙΟ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ

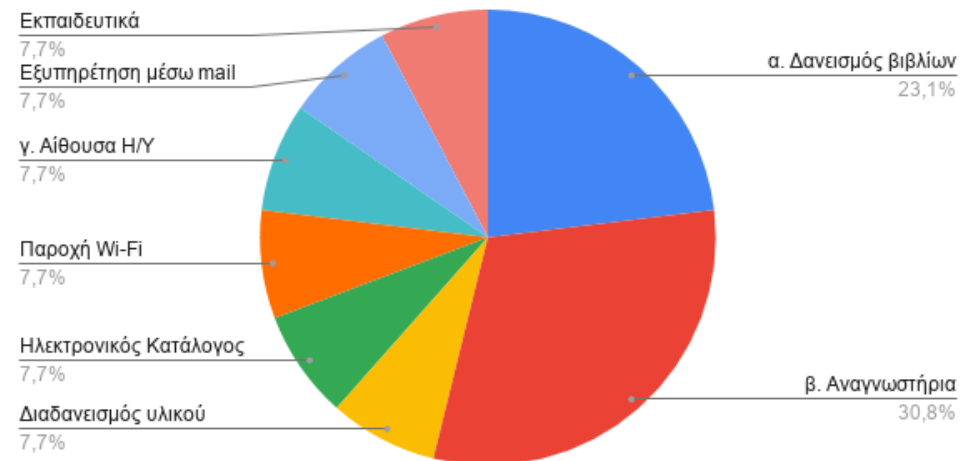

■ Επηρεάστηκε η χρήση 42,9%

■ Δεν Επηρεάστηκε η χρήση 57,1%

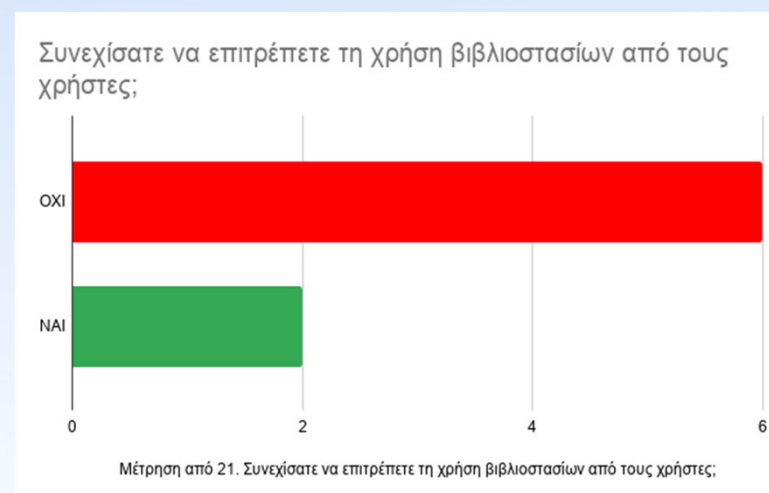
3η ΕΝΟΤΗΤΑ – ΕΠΑΝΑΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΩΝ ΠΑΡΕΧΟΜΕΝΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

Ποιες από τις παρεχόμενες υπηρεσίες της βιβλιοθήκης συνέχισαν να λειτουργούν;

- Αναγνωστήρια 30,8%
- Δανεισμός Βιβλίων 23,1%
- Εκπαιδευτικές Δράσεις 7,7%
- Εξυπηρέτηση μέσω mail
- Ηλεκτρονικός κατάλογος 7,7%
- Διαδανεισμός Υλικού 7,7%
- Χρήση Η/Υ
- Παροχή Wi-Fi

3η ΕΝΟΤΗΤΑ – ΕΠΑΝΑΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΩΝ ΧΡΗΣΗ ΑΝΑΓΝΩΣΤΗΡΙΩΝ ΚΑΙ ΒΙΒΛΙΟΣΤΑΣΙΩΝ

- Οι περισσότερες βιβλιοθήκες από τα μέλη δεν επέτρεπαν τη χρήση των αναγνωστηρίων και των βιβλιοστασιών

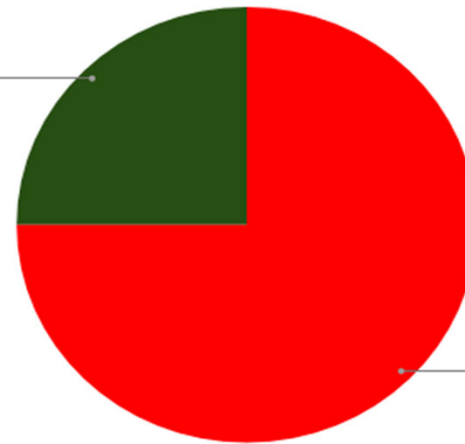

3η ΕΝΟΤΗΤΑ – ΕΠΑΝΑΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΩΝ ΠΑΡΟΧΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΔΡΑΣΕΩΝ ΚΑΙ ΕΚΔΗΛΩΣΕΩΝ

- Το 75% των βιβλιοθηκών σταμάτησε τον σχεδιασμό εκπαιδευτικών δράσεων και εκδηλώσεων

Συνεχίσατε τις εκπαιδευτικές και επιμορφωτικές δράσεις και εκδηλώσεις στο χώρο της βιβλιοθήκης;

ΝΑΙ
25,0%

ΟΧΙ
75,0%

3η ΕΝΟΤΗΤΑ – ΕΠΑΝΑΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΩΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΝΕΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

- › Υπηρεσία "Ρωτήστε τον Βιβλιοθηκονόμο"
- › Ταχυδρομική αποστολή υλικού σε χρήστες της βιβλιοθήκης,
- › Καταγραφή πηγών και παροχή προσβασιμότητας για την εξ αποστάσεως υποστήριξη των μαθημάτων
- › Σχεδιασμός διαδικτυακών εκπαιδευτικών προγραμμάτων
- › Δημιουργία διαδικτυακών κουίζ
- › Εξυπηρέτηση εξ αποστάσεως (αποστολή πληροφοριών ή άρθρων)
- › Σύνταξη οδηγιών χρήσης εργαλείων και βιβλιογραφικών βάσεων

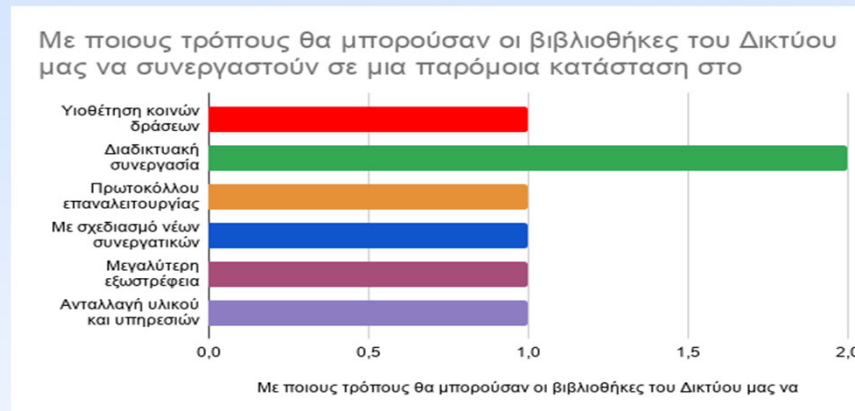
3η ΕΝΟΤΗΤΑ – ΕΠΑΝΑΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΩΝ ΜΕΤΡΑ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ

- Οδηγίες στους χρήστες με τα μέτρα προστασίας
- Σύσταση χρήσης μάσκας
- Τήρηση των απαιτούμενων αποστάσεων
- Εφαρμογή των προβλεπόμενων μέτρων σύμφωνα με τις οδηγίες του ΕΟΔΥ

3^η ΕΝΟΤΗΤΑ – ΕΠΑΝΑΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΩΝ ΔΥΣΚΟΛΙΕΣ ΚΑΙ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ

- › Προβλήματα στον υλικοτεχνικό εξοπλισμό
- › Έλλειψη τεχνικού προσωπικού
- › Προσπάθεια να παραμείνουν οι βιβλιοθήκες όσο το δυνατό προσβάσιμες
- › Αντίδραση των χρηστών για την απαγόρευση της χρήσης των αναγνωστηρίων
- › Υποστελέχωση προσωπικού λόγω αδειών ειδικού σκοπού, ευπαθών ομάδων και αναστολής εργασίας
- › Οικονομικές επιπτώσεις από την μείωση των εκπαιδευτικών προγραμμάτων, των επισκεπτών και των πωλήσεων
- › Τεχνικά προβλήματα κατά την εργασία από απόσταση (τηλεργασία)
- › Δυσκολίες κατά την υλοποίηση εκπαιδευτικών προγραμμάτων σε διαδικτυακό περιβάλλον (μη εξοικείωση με διαδικτυακά εργαλεία, έλλειψη ικανοποιητικής εμπειρίας)
- › Ανασφάλεια και ψυχολογική αστάθεια.

4η ΕΝΟΤΗΤΑ – ΣΚΕΨΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟ ΜΕΛΛΟΝ ΤΟΥ ΔΙ.ΝΑΥ.ΒΙ. ΤΡΟΠΟΙ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ

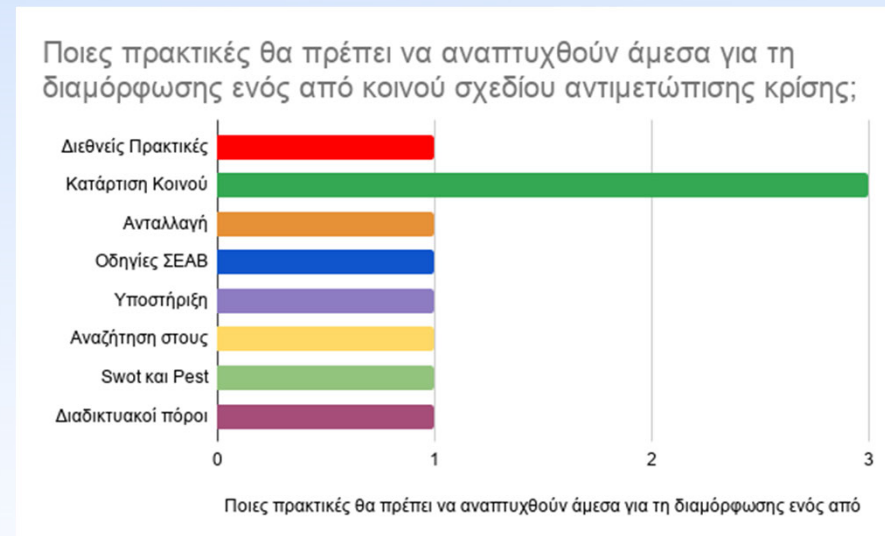

- Διαδικτυακή συνεργασία όπως εικονικές διαδικτυακές εκδηλώσεις και η υλοποίηση ψηφιακών δράσεων με στόχο τη διάσωση της πολιτιστικής κληρονομιάς και την αξιοποίηση της γνώσης μέσω της ψηφιοποίησης του υλικού
- Υιοθέτηση κοινών δράσεων
- Συμπόρευση με τις οδηγίες πρωτοκόλλου επαναλειτουργίας βιβλιοθηκών του ΣΕΑΒ
- Σχεδιασμός νέων συνεργατικών προγραμμάτων
- Μεγαλύτερη εξωστρέφεια
- Ανταλλαγή υλικού και υπηρεσιών

4η ΕΝΟΤΗΤΑ – ΣΚΕΨΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟ ΜΕΛΛΟΝ ΤΟΥ ΔΙ.ΝΑΥ.ΒΙ. ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΓΙΑ ΕΝΑ ΚΟΙΝΟ ΣΧΕΔΙΟ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ ΚΡΙΣΗΣ

- Διεθνείς πρακτικές και συνεργασίες
- Κατάρτιση Κοινού Σχεδίου Δράσης
- Ανταλλαγή πληροφοριών και εμπειριών
- Εφαρμογή και προσαρμογή των οδηγιών του ΣΕΑΒ
- Υποστήριξη βιβλιογραφικής έρευνας
- Αναζήτηση στους καταλόγους
- Swot και Pest Ανάλυση
- Διαδικτυακοί Πόροι

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ: ΔΥΝΗΤΙΚΕΣ ΣΥΝΕΡΓΕΙΕΣ ΣΤΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΡΙΣΕΩΝ

- ❖ Άμεση ανταπόκριση των βιβλιοθηκών
- ❖ Προσαρμογή των υπηρεσιών ενώ οι κτηριακές εγκαταστάσεις των βιβλιοθηκών είναι κλειστές
- ❖ Μέτρα ασφαλείας προσωπικού και χρηστών
- ❖ Αύξηση των ψηφιακών υπηρεσιών
- ❖ Ανάπτυξη νέων υπηρεσιών (εξ αποστάσεως ηλεκτρονική πρόσβαση και εξυπηρέτηση, διαδικτυακή εκπαίδευση, κ.α.)

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ: ΔΥΝΗΤΙΚΕΣ ΣΥΝΕΡΓΕΙΕΣ ΣΤΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΡΙΣΕΩΝ

- ❖ Ανάγκη σύστασης και σχεδιασμού ενός κοινού σχεδίου δράσης αντιμετώπισης κρίσεων
- ❖ Εντοπισμός σημείων σύγκλισης
- ❖ Προτάσεις βιβλιοθηκών και κατανομή προτεραιοτήτων
- ❖ Πιθανές ευκαιρίες και συγκέντρωση στοιχείων από την κρίση
- ❖ Η προσβασιμότητα στις πληροφορίες αποτελεί κοινωνική ευθύνη των βιβλιοθηκονόμων

**Ευχαριστούμε
για την προσοχή σας!**

